

TRENİN ANKARA'YA İLK GELİŞİ

Bünyamin ZİLE

Eski Ankara İstasyon Binası. O dönemde yeşil henüz Ankaralıların yaşadığı mekanlardan dışlanmamıştı (Erzurum'un İşletmeye Açılışı, Maarif Matbaası, 1939, Ergin Tönük koleksiyonu).

İlk Zonguldak Kömürü getiren trenin Ankara Garında törenle karşılanması (Erzurum'un İşletmeye Açılışı, Maarif Matbaası, 1939, Ergin Tönük koleksiyonu).

Ankaralı treni ilk gördüğünde bakın neler yaşanmış;

27 Ekim 1892 tarihinde trenin Ankara'ya gelişi büyük bir olay olmuş. Treni karşılama törenine neredeyse bütün Ankaralı gelmiş. Ayrıca civar kaza ve köylerden binlerce insan akın etmiş. Herkes öküzü, atı bulunmayan kocaman bir arabanın nasıl yürüdüğünü merak ediyormuş. Trenin nasıl bir şey olduğunu kimse bilmezmiş. Bilenlerin sayısı da parmakla gösterilecek kadar azmış. O devirlerde Hristiyanların dışında kimse Ankara dışına çıkmazmış. İstanbul'a göçen birkaç Müslüman varmış, onlarda ticaret için gidermiş. Bu nedenle herkes treni kendine göre tarif edermiş. Kimi trenin dev olduğunu söyler; kimi de canavar olarak değerlendirmiş.

Ankaralı arasında şu rivayetler yayılmaya başlamış:

Bu canavar demir üzerinde yürürmüş,

Bir insanın bir yılda içtiği suyu bir oturuşta içermiş,

Dört at arabası yiyeceği bir günde yermiş,

Canavar yürürken ardından yetişmek imkansızmış,

Dahası canı sıkıldığında ağzından çıkardığı nefes insanı kavurmuş. Dolayısıyla herkes merak eder olmuş nasıl bir canavar diye. İşte bu nitelermeler Ankara halkının merakını o kadar uyandırmış ki bu kara canavardan korkma bahasına o gün binlerce insan istasyonu doldurmuş.

Ankaralıları bir demir yığının üstlerine doğru geldiğini görünce önce çok korkmuşlar. Kendi aralarında kıyametin kopacağına işaret olduğunu konuşmaya başlamışlar ve sürekli Kelimeyi Şehadet getirenler varmış...

Bu arada tren istasyona girmiş ve halkı selamlamak için düğünü ça-

lınca işte o zaman kıyamet kopmuş, demiryolu kenarına dizilmiş olan halk canını kurtarmak için birbirini çığnercesine kaçışmaya başlamışlar. Trendekiler insanların bu halini görünce kahkahalarla gülerken, neye uğradığını bilmeyen halk da çil yavrusu gibi dağılmış.

Bu olaydan sonra bazı Ankaralıların "Bu kara dev çocuklarımızı yemessin..." diye önüne ot, arpa gibi yiyecekler götürdükleri yönünde bazı rivayetler dolaşmaya başlamış; ama bu rivayetlerin doğruluk derecesi bir türlü ispat edilememiş...

Aradan biraz zaman geçtikten sonra Ankara halkı bu canavara "Kara Tren" adını vermiş.

Dedelerimiz trenle böyle müşerref olmuşlar...

İnsanlara din, bilim ve felsefe bir arada öğretilmediği zaman bu tepkilerin ve daha da acılarının yaşanılması kaçınılmaz oluyor...